

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, zastoupen Mgr. Štěpánem Mládkem, advokátem, se sídlem Krakovská 22, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2011, č. j. MSK 53974/2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 3. 2013, č. j. 58 A 26/2011 - 43,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2011, č. j. MSK 53974/2011 a o nákladech řízení rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu v Novém Jičíně ze dne 25. 2. 2011, č. j. OD-38189/2010-Koc.-943, kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 2. a podle ust. § 22 odst. 1 písm. l) zák.č. 200/1991 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kterých se měl dopustit tím, že dne

28.4.2010 v 16:53 hodin v katastru obce Starý Jičín – Palačov, na silnici č. I/48 ve směru jízdy na Hranice, s vozidlem zn. Volvo, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem mimo obec (tj. rychlost 90km/h) o 50 km/h a více, neboť mu byla rychloměrem MicroDigiCam LTI naměřená rychlost jízdy 155 km/h. Po odečtení možné odchylky měření 3% (tj. 4,65 km/h) byla rychlost jízdy žalobce vyhodnocena na 150 km/h, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost o 60 km/h. Dalšího přestupkového jednání se stěžovatel dopustil tím, že téhož dne v 16:53 hodin v katastru obce Starý Jičín – Palačov, na silnici č. I/48 ve směru jízdy na Hranice, s vozidlem zn. Volvo, RZ X, se neřídil pokyny policisty, který ve služebním stejnokroji, přes který měl oblečenou reflexní bundu, vstoupil do pravého jízdního pruhu a vztyčenou pravou rukou se zastavovacím terčem dával pokyn k zastavení vozidla, přičemž levou rukou ukazoval na místo zastavení. Stěžovatel se neřídil pokynem policisty, kolem policisty projel a byl zastaven hlídkou policie až po ujetí dalšího 1 km. Popsaným jednáním stěžovatel naplnil skutkovou podstatu výše uvedených přestupků, a za to mu byla uložena pokuta ve výši 8000 Kč a sankce zákazů činnosti spočívající v řízení motorových vozidel na dobu 8 měsíců, ode dne právní moci rozhodnutí správního orgánu 1. stupně.

[2] Krajský soud dospěl v odůvodnění svého rozsudku k následujícím závěrům: k námitkám o nezákonnosti rozhodnutí o zamítnutí námítky podjatosti, vznesené ve správním řízení před správním orgánem I. stupně proti Bc. F. K., krajský soud uvedl, že o námitce podjatosti rozhodl Bc. L. M., který je uveden v záhlaví předmětného rozhodnutí jako správní orgán rozhodující ve věci a je rovněž uveden na konci rozhodnutí. V. Š. toto rozhodnutí pouze podepsala, a to v zastoupení Bc. L. M. Pravomoc Bc. L. M. rozhodovat o vznesené námitce podjatosti je dána ust. § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) ve spojení s ust. § 148 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

[3] Krajský soud shledal rovněž nedůvodnými námítky stěžovatele směřující proti provedení ústního jednání v nepřítomnosti, ač se stěžovatel řádně z ústního jednání omluvil. Krajský soud konstatoval, že jednání ve věci proběhlo dne 25. 2. 2011 a předvolání k jednání bylo stěžovateli doručeno dne 13. 2. 2011. (Předvolání bylo uloženo na poště a stěžovatel byl vyzván k jeho vyzvednutí již dne 2. 2. 2011. Stěžovatel si však předvolání k jednání nevyzvedl, proto mu bylo doručeno fikcí.) Krajský soud tedy konstatoval, že stěžovatel byl k jednání řádně předvolán a předvolání mu bylo doručeno s dostatečným časovým předstihem ve smyslu ust. § 59 správního řádu. Svou neúčast při jednání stěžovatel omluvil podáním doručeným správnímu orgánu I. stupně dne 23. 2. 2011. Podle názoru krajského soudu nelze, s ohledem na několikadenní prodlevu (předvolání doručeno 13. 2. 2011), pojmout omluvu stěžovatele jako bezodkladnou ve smyslu ust. § 59 správního řádu. Omluva stěžovatele nebyla rovněž náležitá ve smyslu ust. § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Stěžovatel totiž pouze uvedl, že nepovažuje svou účast při jednání za hospodárnou z důvodu podané námítky podjatosti. Z obsahu správního spisu a z tvrzení stěžovatele plyne, že stěžovatel neměl důležitý důvod, pro který by se nemohl nařízeného jednání zúčastnit a svou nepřítomnost u jednání řádně nezdůvodnil. Krajský soud rovněž nepřisvědčil námitce stěžovatele, že mu vyrozumění o nepřijetí jeho omluvy bylo doručeno až 4. 3. 2011. Zákon neukládá správnímu orgánu povinnost vyrozumívát účastníka správního řízení o nepřijetí jeho omluvy z jednání. Ve světle shora uvedeného jsou pak zcela bezpředmětné rovněž námítky stěžovatele v tom směru, že mu bylo odepřeno právo zúčastnit se jednání, klást otázky svědkům apod.

[4] V rámci provedeního dokazování zejména výsledkem svědka K. vzal správní orgán I. stupně za prokázáno, že měřeným vozidlem bylo vozidlo stěžovatele a osobou, která toto vozidlo řídila, byl stěžovatel. Svědek K. vypověděl, že rychlost jízdy stěžovatele sám změřil. Když stěžovatel na jeho pokyn nezastavil, začal ho stíhat služebním vozem. Po celou dobu stíhání neztratil vozidlo stěžovatele z dohledu a po zastavení zjistil, že stěžovatel byl ve vozidle sám. Svědek byl řádně poučen o následcích nepravdivé či neúplné výpovědi. V řízení tak bylo beze všech pochybností prokázáno, že měřeným vozidlem bylo právě stěžovatelovo vozidlo a řidičem stěžovatel. SPZ vozidla byla zapsána do Oznámení o přestupku až po zastavení stěžovatelova vozidla. Jedná se o standardní postup, který není v rozporu se zákonem.

[5] Krajský soud dále konstatoval k žalobnímu bodu vztahujícímu se ke svědecké výpovědi J. H., že výsledek svědka byl proveden v souladu se zákonem. Svědek H. byl dne 28. 4. 2010 ve společné policejní hlídce s J. K., proto je zcela namístě, aby vypověděl jako svědek v rámci přestupkového řízení. Neobstojí námitka stěžovatele, že výpověď tohoto svědka je nevěrohodná, neboť tento svědek jeho vozidlo neměřil, nestíhal a nebyl ani u zastavení jeho vozidla. Skutečnost, že svědek nebyl u zastavení stěžovatelova vozidla a neměřil je, neznamená, že by celou situaci nemohl vnímat a posléze o tom vypovědět v postavení svědka. Výpověď svědka H. se shoduje s výpovědí J. K., krajský soud tak neviděl žádný důvod, proč by správní orgán při svých úvahách v rámci rozhodování o přestupku nemohl tuto výpověď použít jakožto důkazní prostředek a proč by nemohl tuto výpověď hodnotit jako pravdivou.

[6] Krajský soud dospěl k závěru, že skutkový děj přestupkového jednání stěžovatele byl v rámci správního řízení objasněn zcela dostačujícím způsobem, žalovaný při vydávání rozhodnutí nepochybil a vypořádal se se všemi námitkami stěžovatele.

II. Kasační stížnost

[7] Proti tomuto rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a dále z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

[8] Stěžovatel namítá, že se nemohl zúčastnit jediného ústního jednání před správním orgánem I. stupně dne 25. 2. 2011, při kterém bylo provedeno pro věc rozhodné dokazování. Stěžovatel chtěl při jednání poukázat na to, že se žádného přestupku nedopustil a zpochybnit věrohodnost důkazů použitých správním orgánem. Před tímto jednáním se stěžovatel se správním orgánem I. stupně významně nepohodl, a to z důvodu tendenčního a šikanózního postupu příslušných osob ze správního orgánu I. stupně vůči stěžovateli. Za vrchol tohoto postupu stěžovatel považuje, že čas ústního jednání byl

stanoven na osmou hodinu ranní s tím, že stěžovatel trvale žije v Praze a jednání mělo proběhnout na Městském úřadu v Novém Jičíně (vzdálenost cca 350 km, 4 hodiny cesty). Stěžovatel se snažil dohodnout na přeložení jednání na pozdější hodinu, což se mu nepodařilo. Stěžovatel proto vznesl dne 22. 2. 2012 námitku podjatosti a proto též omluvil svou účast na jednání z důvodu hospodárnosti. Předpokládal totiž, že se nařízené ústní jednání neuskuteční.

[9] Dne 4. 3. 2011 bylo stěžovateli doručeno usnesení správního orgánu I. stupně, kterým bylo rozhodnuto, že námitka podjatosti není důvodná. Téhož dne bylo stěžovateli doručeno i vyrozumění správního orgánu I. stupně, že omluvu z jednání dne 25. 2. 2011 jako nedůvodnou neakceptuje. Ústní jednání tedy proběhlo v nepřítomnosti stěžovatele. Stěžovatel neměl možnost klást předvolaným svědkům otázky, zpochybnit věrohodnost jejich výpovědí a sporovat věrohodnost předložených důkazů. Stěžovatel se domnívá, že žalovaný ani krajský soud nezohlednili princip ochrany legitimního očekávání. Správní orgán I. stupně totiž stěžovatele před uskutečněním jednání nijak neinformoval o tom, že jeho námitky shledal nedůvodnými. Stěžovatel tak očekával, že jednání se neuskuteční, eventuálně že bude správním orgánem upozorněn, že jeho námitka podjatosti je nedůvodná a že jeho omluvu z jednání správní orgán nepovažuje za řádnou. Ani jedna z těchto variant však nenastala. To, že se stěžovatel nemohl zúčastnit ústního jednání, přitom má pro vývoj případu zásadní důsledky.

[10] Stěžovatel odmítá, že se by se dopustil přestupku, který je projednáván. Stěžovatel odmítá jak vytykané překročení povolené rychlosti, tak neuposlechnutí pokynů policisty. Stěžovatel tvrdí, že pravděpodobně došlo k záměně vozidel stejné tovární značky a barvy a zároveň tvrdí, že místem kontroly vůbec neprojížděl. O přestupku se dověděl teprve poté, co byl dojet a zastaven příslušníkem Policie České republiky. Policie České republiky disponuje pouze záznamem z rychloměru, kde však není zachycena fotografie obličeje řidiče nebo SPZ. Dalo se tudíž předpokládat, že naplnění skutkové podstaty přestupku bude prokazováno výpověďmi dotčených příslušníků Policie. Stěžovatel proto chtěl tyto příslušníky Policie při ústním jednání konfrontovat s řadou dotazů, neboť si byl skutečně jistý, že v daném případě došlo k omylu potud, že při „stíhací jízdě“ vozidla, které se pravděpodobně dopustilo přestupku, byl omylem zastaven stěžovatel.

[11] Stěžovatel zpochybňuje výpověď svědka K., který uvedl, že stěžovateli viděl zřetelně do obličeje a že po celou stíhací jízdu měl kontakt se stěžovatelovým vozidlem. Stěžovatel namítá, že měl jet rychlostí cca 150 km/h. Přitom svědek K. vypověděl, že údajně stál na silnici a zastavoval vozidlo stěžovatele, který kolem něj projel rychlostí 150 km/h, a teprve pak skočil do automobilu a zahájil stíhací jízdu. Podle názoru stěžovatele se svědek K. nemohl s vozidlem Škoda Octavia dostat na rychlostní úroveň údajného stěžovatele dříve než za 30 sekund. V tomto čase by stěžovatel (pokud by jel konstantně) ujel 1 km a 250 m a příslušník Policie cca 350 m. V této době již údajně podle výrokové části rozhodnutí o přestupku měl být stěžovatel dostižen. To je nesmyslné. Při předpokládané rychlosti stěžovatele 150 km/h a příslušníka Policie 180 km/h (více předmětný automobil nejede), by byl stěžovatel dojet až cca za 2 minuty, mezitím by ujel 3 km. Navíc lze předpokládat, že pokud by se stěžovatel domníval, že je stíhán, ještě by zrychlil. Stěžovatel tvrdí, že je zcela zřejmé, že za 1 km nemohl být dojet. Současně je zřejmé, že mezi stěžovatelem a příslušníkem Policie byl v době započetí stíhací jízdy vzdálenostní rozdíl 1 km. Stěžovatel k tomu předkládá mapku místa, kde k údajnému přestupku došlo. Z této mapky vyplývá,

že se nejednalo o rovnou a přehlednou komunikaci. Mezi místem kontroly Policie (tedy počátečním místem stíhací jízdy) a první zatáčkou je vzdálenost 650 m. Tvrzení svědka K., že měl neustálý vizuální kontakt, je proto evidentně nepravdivé. Současně je nemožné, že by stěžovatel byl dojet za 1 km. Jak později stěžovatel zjistil z mapy, byl dojet až ve vzdálenosti 3 km od místa kontroly.

[12] Stěžovatel navíc zpochybňuje, že by svědek K. byl při rychlosti 150 km/h schopen jednoznačně určit, že řidičem vozidla byl stěžovatel. Stěžovatel dále uvádí, že místem údajného přestupku vůbec nejel. Na hlavní silnici totiž vjel cca po 200 m od místa kontroly z vedlejší ulice vedoucí ze Starojické Lhoty (stěžovatel odkazuje na předloženou mapku).

[13] Stěžovatel shrnuje, že mu nesprávným postupem správního orgánu I. stupně bylo znemožněno konfrontovat svědka s jinými důkazy a dotazy stěžovatele při ústním jednání. I pokud by však Nejvyšší správní soud shledal, že ústní jednání bylo provedeno v souladu se zákonem, nemůže napadené rozhodnutí obstát, neboť zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spisech, když rozhodující důkaz v této věci (výpověď svědka K.) je nevěrohodný. Je zřejmé, že svědek v rozhodující části výpovědi (trvající vizuální kontakt) nemluvil pravdu.

[14] Stěžovatel závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu napadený kasační stížností zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný podáním ze dne 21. 5. 2013 Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že nevyužívá svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nemůže přihlížet v řízení o kasační stížnosti ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí, a podle ust. § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud se k této otázce opakovaně vyjadřoval ve své dřívější judikatuře, lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikovaný pod č. 685/2005 Sb. NSS, v němž dochází soud k závěru, že *důvody kasační stížnosti lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasém rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány.*

To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasné rozšíření uplatnit.

[18] Zdejší soud na tomto místě podotýká, že stěžovatel během řízení před krajským soudem nenamítal, že by výpověď svědka K. byla nevěrohodná z důvodu, že svědek K. nemohl mít po celou dobu stíhací jízdy za stěžovatelem vizuální kontakt s vozidlem stěžovatele. Stejně tak stěžovatel neuplatnil jako důkaz v řízení před krajským soudem mapky místa spáchání přestupku, které doložil teprve v řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel taktéž v řízení před krajským soudem neuplatnil tvrzení, že místem, kde byl spáchán přestupek, vůbec nejel. Nejvyšší správní soud se tedy těmito stížnostními námitkami a novými důkazy stěžovatele nemohl zabývat, neboť se jedná o námitky uplatněné v rozporu s výše citovanými ustanoveními § 109 odst. 4 s. ř. s. a § 104 odst. 4 s. ř. s. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že uvedená skutková tvrzení stěžovatele jsou nadto značně nekonzistentní, neboť stěžovatel ve svém odvolání ve správním řízení nijak nezpochybňoval, že jeho vozidlo projíždělo místem spáchání přestupku. Stěžovatel v odvolání namítal mimo jiné to, že vozidlo neřídil on ale osoba blízká, která si po zastavení vozidla policistou přesedla na zadní sedadlo. Toto tvrzení však již v žalobě ke krajskému soudu ani v kasační stížnosti neuplatnil.

[19] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami stěžovatele týkajícími se tvrzeného porušení principu ochrany legitimních očekávání stěžovatele ve správním řízení tím, že stěžovatel nebyl včas vyrozuměn správním orgánem o nepřijetí jeho omluvy z ústního jednání, a neshledal je důvodnými. V první řadě je třeba zrekapitulovat podstatné okolnosti z průběhu správního řízení: podle obsahu správního spisu bylo předvolání k ústnímu jednání na den 25. 2. 2011 doručeno stěžovateli fikcí dne 14. 2. 2011, stěžovatel se z jednání omluvil podáním doručeným správnímu orgánu I. stupně dne 23. 2. 2011, které stěžovatel odeslal dne 22. 2. 2011 jak poštou, tak e-mailem, správní orgán I. stupně odeslal stěžovateli vyrozumění o nepřijetí jeho omluvy z ústního jednání ze dne 23. 2. 2011 dne 23. 2. 2011 a tento přípis byl připraven k vyzvednutí na poště dne 24. 2. 2011. Z uvedeného vyplývá, že správní orgán I. stupně jednal neprodleně a stěžovatel měl již 24. 2. 2011 (tedy den před konáním vlastního ústního jednání) na poště uloženo vyrozumění o nepřijetí jeho omluvy z ústního jednání. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správnímu orgánu nelze za této situace vytýkat nesprávný procesní postup. Naopak Nejvyšší správní soud (ve shodě s krajským soudem) konstatuje, že stěžovatelovu omluvu nelze za těchto okolností považovat za včasnou. I přesto však měl stěžovatel potenciální možnost se seznámit s vyrozuměním o nepřijetí omluvy z ústního jednání ještě před konáním ústního jednání. Za těchto okolností se Nejvyšší správní soud domnívá, že nelze konstruovat legitimní očekávání stěžovatele ohledně vyrozumění o akceptaci či neakceptaci jeho omluvy z ústního jednání, neboť stěžovatel ani nemohl rozumně očekávat, že mu bude toto vyrozumění doručeno dříve, než k tomu fakticky došlo. Je třeba také podotknout, že stěžovatel měl možnost se např. telefonicky nebo e-mailem informovat u správního orgánu I. stupně o tom, zda byla jeho omluva z ústního jednání přijata či nikoliv. Jak vyplývá z výše uvedeného, nelze také dát za pravdu stěžovatelovu tvrzení, že nebyl vyrozuměn o nepřijetí omluvy z účasti na ústním jednání.

[20] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

IV. Náklady řízení

[21] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly a žalovaný také náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu